

Riktlinjer för godkännande och rätt till bidrag för

Fristående förskola

Riktlinjerna gäller från och med 20130813
Eskilstuna kommun, Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
Allmänt	4
Definitioner	4
2. Utbildningens syfte och utformning	5
3. Godkännande att bedriva fristående förskola	5
Ansökan	5
Krav för godkännande	6
Förändringar i verksamheten	6
4. Krav på verksamheten	7
Systematiskt kvalitetsarbete	7
Plan mot kränkande behandling och diskriminering	8
Lokaler	8
Avgifter	8
Försäkring	9
Språk	9
Modersmålsstöd	9
5. Personal	9
Förskolechef	9
Förskollärare och övrig personal	10
Registerkontroll innan anställning	10
Övriga krav gällande personal	11
6. Barnet i fokus	11
Barn i behov av särskilt stöd	11
Barngrupper	11
Barnsäkerhet	12
Tystnadsplikt och anmälningsskyldighet	12
Barns och vårdnadshavares inflytande	12
7. Omfattning och öppettider	13
Rätt till förskola	13
Köregler	13
Allmän förskola	13
Övergång till skola	13
Öppettider	13
Krav på öppenhet	14
Inskrivning av barn	14
Uppsägning av plats	15

8. Bidrag	15
Bidragets storlek	15
Tilläggsbelopp	16
9. Entreprenad	16
10. Tillsyn	17
Allmänt	17
Ingripande vid tillsyn	18
Föreläggande	18
Anmärkning	18
Avstående från ingripande	18
Återkallelse av godkännande	19
Tillfälligt verksamhetsförbud	19
Överklagande av beslut	19
Omprövning	19
Inhibition	20

1. Inledning

Allmänt

Den 1 juli 2011 började en ny skollag (SFS 2010:800) att tillämpas. Med hänvisning till denna lag har Kommunstyrelsen den 13 augusti 2013 fastställt dessa riktlinjer för godkännande och rätt till bidrag för fristående förskola. Riktlinjerna gäller från och med den 13 augusti 2013.

Riktlinjerna utgår från skollagen (SFS 2010:800), Förskolans läroplan (Lpfö 98/10) samt Skolverkets allmänna råd för kvalitet i förskolan. Dessa författningar m.m. finns i sin helhet på följande webbplatser:

www.skolverket.se

www.lagrummet.se

Riktlinjerna kan hämtas på www.eskilstuna.se/fristaende

Riktlinjerna beskriver de rutiner som gäller för godkännande och bidrag för fristående förskola. Huvudmän som godkänts att enligt skollagen bedriva fristående förskola i Eskilstuna kommun ska följa dessa riktlinjer. För bedrivande av fristående förskola ska också all annan tillämplig lagstiftning följas.

Eskilstuna kommuns utbildningsinspektion, som lyder direkt under kommunstyrelsen, är den enhet som från och med 130101 handlägger alla ärenden som har med fristående verksamheter att göra.

Utbildningsinspektionen uppdaterar fortlöpande dessa riktlinjer med anledning av förändringar i lagstiftning, praxis eller politiska beslut i kommunen. När uppdateringar görs av riktlinjerna anges det på utbildningsinspektionens hemsida.

Definitioner

1 kap. 3 § skollagen fastställer följande definitioner:

Fristående förskola:

förskoleenhet vid vilken en enskild bedriver utbildning i form av förskola.

Förskoleenhet:

av huvudman för förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera förskole byggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon förskolebyggnad.

Undervisning:

sådana målstyrda processer som under ledning av lärare och förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden.

Utbildning:

den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål.

Enskild som innehar godkännande att bedriva fristående förskola benämns i dessa riktlinjer ***huvudman***.

De lagar, förordningar och riktlinjer som reglerar förskolans verksamhet kallas i dessa riktlinjer för ***styrdokument***.

2. Utbildningens syfte och utformning

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning (8 kap. 2 § skollagen).

I begreppet omsorg ingår att barnen serveras varierade och näringsriktiga måltider. Förskolans värdegrund och uppdrag preciseras i Förskolans läroplan (Lpfö 98/10).

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen).

Undervisningen vid (...) fristående förskolor ska vara icke-konfessionell. Utbildningen i övrigt får ha en konfessionell inriktning. Deltagandet i konfessionella inslag ska vara frivilligt. (1 kap. 7 § skollagen)

3. Godkännande att bedriva fristående förskola

Ansökan

Ansökan om godkännande ska göras på särskilda blanketter som kan hämtas på www.eskilstuna.se/fristaende. Med ansökningsblanketterna följer anvisningar och checklista för vad som krävs för att en ansökan ska anses komplett.

En huvudman ska i sin ansökan redovisa sin verksamhetsidé, antal barn, förskolans planerade organisation, inriktning och mål (inledande verksamhetsplan). Mål och innehåll ska vara kopplade till Förskolans läroplan (Lpfö 98/10) och målen ska vara uppföljningsbara. Verksamhetsplanen ska ange hur förskolans verksamhet ska utvärderas. Verksamhetsplanen ska, när förskolan startas, revideras i enlighet med 4 kap. skollagen.

Ansökan ska visa att huvudmannen har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Ansökan ska lämnas till Eskilstuna kommuns utbildningsinspektion i god tid innan verksamheten beräknas starta. Handläggningen påbörjas när ansökan är komplett och strävan är att handläggningstiden ska vara högst 4 månader.

Krav för godkännande

Kommunstyrelsen i Eskilstuna kommun ska bedöma om en enskild huvudman har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. För att erbjuda barn och föräldrar en förskola med god kvalitet krävs att huvudmannen har förutsättningar att bedriva verksamheten under stabila och trygga former på lång sikt.

I samband med en ansökan om godkännande att bedriva fristående förskola tar utredande tjänsteman en kreditupplysning och gör en vandelsprövning på de personer som står bakom företaget (rättssubjektet) som lämnat in ansökan.

Huvudmannens företag ska skötas ansvarsfullt och huvudmannen ska i sin verksamhet och i sitt företag följa all tillämplig lagstiftning. Ett företag bedrivs inte med stabilitet om exempelvis skatteskulder uppstår.

En ansökan kan avslås om

- en huvudman saknar förutsättningar att följa gällande föreskrifter,
- en ansökan innehåller brister som inte rättas till efter påpekande,
- personer bakom rättssubjektet visat misskötsamhet i att följa gällande lagstiftning, eller om
- personer som står bakom rättssubjektet bedriver annan fristående/enskild verksamhet enligt skollagen och denna är föremål för tillsynsåtgärder i form av föreläggande och återkallande av godkännande.

Ett godkännande förutsätter att en verksamhet pågår löpande. Kommunstyrelsen avslutar ett godkännande efter 12 månader i de fall då inga barn registrerats på förskolan och då inga andra kommuner ger verksamheten bidrag för inskrivna barn.

Förändringar i verksamheten

Om en förskola helt eller till väsentlig del ändras i förhållande till de uppgifter som lämnats i huvudmannens ansökan om godkännande ska ansökan om nytt godkännande göras innan förändringar genomförs. Ny ansökan ska göras för exempelvis flytt av verksamhet inom en huskropp, flytt till annan adress eller förändring av platsantal.

Andra ändringar av betydelse ska omgående och skriftligen anmälas till förvaltningen. Detta gäller exempelvis för byte av ägare eller huvudman, förändringar av företagsstyrelse, byte av kontaktpersoner, företrädare eller byte av förskolechef.

Förändringar ska styrkas med exempelvis nya registreringsbevis, examenshandlingar, delegation och liknande beroende på vilka förändringar som genomförts.

Om en huvudman önskar att en annan huvudman ska överta förskolan ska den huvudman som innehar godkännandet att bedriva förskolan lämna en avsiktsförklaring till kommunens utbildningsinspektion om sin önskan att överlåta förskolan under förutsättning att

kommunstyrelsen beviljar ett godkännande till den nya huvudmannen. I skrivelsen till utbildningsinspektionen ska huvudmannen ange att huvudmannens godkännande att bedriva förskolan ska avslutas dagen innan den nya huvudmannen ges godkännande att bedriva förskolan.

Den nya huvudmannen, som önskar ta över befintlig förskola från en annan huvudman, ska samtidigt ansöka om godkännande att bedriva förskolan i enlighet med skollagen och dessa riktlinjer.

Eskilstuna kommun rekommenderar huvudmän som önskar överlåta/överta en förskola att ta kontakt med berörd tjänsteman på den kommunala utbildningsinspektionen för information om vad som gäller vid en viss förändring/situation.

4. Krav på verksamheten

Systematiskt kvalitetsarbete

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

(4 kap. 3-8 § skollagen, Lpfö -98/10, 2.6)

Riktlinjer för kvalitetsarbetet, klagomål, inflytande och samråd anges i 4 kap. 7 – 9 och 12 – 14 §§ skollagen och i skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete.

Förskolechefen ansvarar för att det systematiska kvalitetsarbetet vid enheten genomförs enligt skollagen.

Kvalitetsarbetet ska även inkludera verksamhet som lagts på entreprenad.

(4 kap. 4 § skollagen).

Det systematiska kvalitetsarbetet syfte är att huvudman, personal, föräldrar, barn och tillsynsmyndighet får kunskap och insyn i en förskolas kvalitet, förutsättningar och möjligheter till kvalitetsförbättring.

Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

Verksamhetens resultat behöver dessutom följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till vad vetenskap och beprövad erfarenhet lyfter fram som betydelsefullt i genomförandet. Även vid planering och prioritering av utvecklingsinsatser är det viktigt att ta hänsyn till aktuell forskning.

Huvudmannen ska varje år följa upp, utvärdera och föreslå åtgärder för att säkerställa kvalitetsutvecklingen i den fristående förskolan. Utvärdering ska genomföras så att det är möjligt att bedöma hur väl förskolan arbetat i relation till läroplanens mål. Utvärderingen ska identifiera vilka förutsättningar och arbetsprocesser som är nödvändiga för att uppfylla de nationella målen. I utvärderingen ska ingå att formulera förskolans utvecklingsområden för nästkommande år.

Barns utveckling och lärande ska följas, dokumenteras och analyseras för att det ska vara möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål och intentioner. En huvudman ska löpande genomföra en egenkontroll av förskolan i enlighet med gällande styrdokument. Huvudmannen ska kontinuerligt uppdatera uppgifter på egna och på kommunens hemsidor.

Verksamhetsplan/utvärdering ska senast 30 september varje år lämnas till den kommunala utbildningsinspektionen.

Planer mot kränkande behandling och diskriminering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn.
(6 kap. 8§ Skollagen 2010:800)

Huvudmannen ska även upprätta en plan som säkerställer lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringslagen.
(3 kap. 15 och 16§§, 2008:567)

Lokaler

Varje förskola ska ha lokaler som är anpassade till det maximala antalet barn/platser som anges i förskolans godkännande. Detta ska gälla även om förskolan har en uteprofil. Lokalerna får endast användas till den verksamhet som beskrivs i godkännandet.

Lokalerna ska ge möjlighet till omsorg, utveckling och lärande. Utrymme ska finnas för exempelvis skapande verksamhet, bygg/konstruktion, rollek, rörelse, lek, vila och avkoppling.

Bygglov och utlåtande från brandkonsult ska finnas. Bestämmelser för miljö och livsmedelshandtering ska vara uppfyllda.

Lokalerna ska ha en hög grad av tillgänglighet och säkerhet och erbjuda varje enskilt barn en rimlig yta. Rum där barn vistas ska ha god ventilation och ett naturligt ljus. Se miljöförvaltningens hemsida för ytterligare information www.eskilstuna.se/miljoforvaltningen

Lokalerna bedöms utifrån skollagens krav. Lokaler som uppvisar brister i förhållande till annan lagstiftning kan inte godkännas.

Hyr eller äger huvudmannen en egen gård där barnen kan vistas ska den kontrolleras och besiktigas av huvudmannen utifrån barnsäkerhet och barnens behov.

Använder huvudmannen egen eller abonnerad buss för olika aktiviteter är det huvudmannens ansvar att transporten sker barnsäkert.

Avgifter

I Eskilstuna kommun gäller maxtaxan vilket innebär att enskild huvudman ska följa det som gäller för maxtaxan. I Kommunstyrelsens budget varje år redovisas gällande avgiftssystem.

Någon avgift/kostnad utöver maxtaxan får inte tas ut för en plats i förskolan. Lägre taxa än maxtaxan eller avgiftsfrihet ska gälla likvärdigt för alla inskrivna barn. Lägre taxa eller avgiftsfrihet kan inte gälla tillfälligt och beslutas för enstaka månader.

För enbart allmän förskola får ingen avgift tas ut.

Försäkring

Huvudmannen ska ha sin verksamhet försäkrad. Inskrivna barn i fristående verksamheter är försäkrade i kommunens barn- och olycksfallsförsäkring

Språk

Enligt språklagen (2009:600) är svenska huvudspråk i Sverige. Det allmänna har ett särskilt ansvar för att svenska används och utvecklas. Var och en som är bosatt i Sverige ska ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda svenska.

Därutöver ska den som tillhört en nationell minoritet ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda minoritetsspråket (finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska) och den som är döv eller hörselskadad och den som av andra skäl har behov av teckenspråk ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda det svenska teckenspråket.

Den som har ett annat modersmål än de språk som anges ovan ska ges möjlighet att utveckla och använda sitt modersmål
(4, 6, 7 och 14 §§ språklagen)

En förskola som godkänts enligt skollagen och som vill ha en särskild språkprofil ska följa språklagen (2009:600) och Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Modersmålsstöd

I förskolans läroplan, kapitel 2.2, anges att förskolan ska sträva efter att varje barn som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet samt sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.

Varje förskola ska formulera en plan för arbetet med modersmålsstöd.
(8 kap. 10 §)

5. Personal

Förskolechef

Det pedagogiska arbetet vid en förskole enhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Förskolechefens ansvar och uppdrag anges i 2 kap. 9 och 10 §§ skollagen och preciseras i Förskolans läroplan (Lpfö 98/10) 2.7.

Som förskolechef får endast den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

Förskolechefen beslutar om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Med hänvisning till förskolechefens ansvar och uppdrag ska förskolechefen vara högskoleutbildad examinerad pedagog med inriktning på de åldrar som verksamheten vänder sig till eller ha en likvärdig utbildning och erfarenhet som innebär att utbildningens krav kan tillgodoses.

Förskolechefen får uppdra åt en anställd eller uppdragstagare vid förskolan som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och beslut. Samma kompetenskrav som gäller för förskolechefen gäller även för en förskolechefs ställföreträdare eller den person som ges uppdrag att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och beslut.
(2 kap. 9 §)

Förskollärare och övrig personal

Huvudmannen ska för undervisningen använda förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som förskolläraren ska bedriva
(2 kap. 13 § skollagen)

För nyexaminerade förskollärare gäller krav på handledning under det första introduktionsåret. För förskollärare krävs legitimation enligt förordningen fr.o.m. 31 dec 2013 för nyanställningar och fr.o.m dec 2015 för redan anställda.

Förskollärarens ansvar och uppdrag preciseras i Förskolans läroplan (Lpfö 98/10) under mål och riktlinjer 2 – 2.6. För varje grupp/avdelning ska det finnas minst en förskollärare och med grupp menas ca 20 barn.

Utöver förskollärare får det i undervisningen finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens utveckling och lärande främjas.

Registerkontroll innan anställning

Huvudmannen ansvarar för att denna kontroll genomförs i enlighet med skollagen. Den som erbjuds en anställning inom (...) förskolan ska till den som erbjuder anställningen lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister.

Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag enligt lagen (1998:620) om belastningsregister ska lämnas även av den som

- erbjuds eller tilldelas arbete i förskolan under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,
- under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning som tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom förskolan, eller

- genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom förskolan.

Den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket, skollagen, delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon lämnat ett registerutdrag.

Registerutdrag ska lämnas innan anställning avtalas. Arbetsgivaren avgör, efter bedömning av inlämnat registerutdrag, om en arbetssökande ska anställas. Arbetsgivarens bedömning ska antecknas och sparas. Huvudmannen ska spara en kopia av registerutdraget.

Bestämmelserna för registerkontroll gäller även för entreprenörer.

Övriga krav gällande personal

Förskolechef och undervisande personal med utländsk utbildning/examen ska inneha behörighetsbevis som visar att personens examen motsvarar skollagens krav (2 kap. 15 § skollagen).

Personal som behärskar det svenska språket ska finnas i tillräcklig omfattning på varje avdelning för att garantera att barnen får egen språkutveckling i svenska.

I huvudmannens/förskolans redovisningar till den kommunala utbildningsinspektionen ska personalens utbildningsnivå anges utifrån deras examen. Begreppet ”pedagog” ska i redovisningar motsvaras av pedagogisk högskoleexaminerad personal med behörighet att undervisa i förskolan.

Förskolans personal ska vara anställd i det företag som innehar godkännande att bedriva verksamheten.

För de uppgifter som lagts på entreprenad ska entreprenören ha egen anställd personal.

6. Barnet i fokus

Barn i behov av särskilt stöd

Kommunens grundbelopp, inkluderar kostnaderna för barn i behov av särskilt stöd. I de fall då barn har ett omfattande behov av särskilt stöd ska tilläggsbelopp lämnas efter en särskild prövning. Ansökan ska göras av en huvudman efter godkännande av barnets vårdnadshavare. (8 kap.23 §)

Barngrupper

I Kommunstyrelsens beslut om godkännande anges verksamhetens maximalt tillåtna antal platser. Antalet inskrivna barn får, i snitt över året, inte överstiga det i godkännandet angivna platsantalet oavsett om inskrivna barn är folkbokförda i Eskilstuna kommun eller inte. Önskar huvudmannen utöka antalet platser ska en skriftlig förfrågan göras hos den kommunala utbildningsinspektionen.

Barnsäkerhet

Huvudmannen är ansvarig för barnens säkerhet. Barn som är inskrivna i verksamheten och som har registreras av Eskilstuna kommun omfattas av kommunens barnolycksfallsförsäkring.

Dokumenterad barnsäkerhetsrund ska göras innan en verksamhet startas och därefter en gång per år. Dokumenterade rutiner för barnsäkerhet, brand, kriser och katastrofer ska finnas. Dessa ska uppdateras varje år.

Förskolans personal ska dagligen registrera barnens närvaro och frånvaro. Dokumentationen ska sparas och närvarolistor för de senaste 6 månaderna ska finnas tillgängliga vid tillsyn.

Tillbud och olyckor ska dokumenteras och utredas av huvudmannen. Vårdnadshavare ska omgående informeras. Observera att vissa olyckor ska anmälas till vårdnadshavarnas försäkringsbolag.

Tystnadsplikt och anmälningsskyldighet

Den som är eller har varit verksam inom fristående förskoleverksamhet omfattas av tystnadsplikt och det är huvudmannens skyldighet att informera alla berörda. Anmälningsskyldighet innebär att verksamma inom fristående förskoleverksamhet också har skyldighet att genast anmäla till socialtjänsten om man får kännedom om något som kan innebära att barn kommer till skada.

Dessa specialregler och krav på kännedom om gällande styrdokument gäller också för frivilliga som med eller utan ersättning utför sysslor i verksamheten t ex föräldrar, elever, praktikanter eller vaktmästare som deltar i verksamheten.

Huvudman för fristående förskola och den som är anställd i en fristående förskola ska samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa.

I fråga om utlämnande av uppgifter gäller de begränsningar som följer av 14 §. (29 kap. 13 § skollagen)

Barns och vårdnadshavares inflytande

Barn ska fritt få uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Och vårdnadshavare för barn i förskolan (...) ska erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen.

(4 kap. 12 § skollagen)

Barnen (...) och vårdnadshavarna ska informeras om vad som gäller i fråga om inflytande och samråd. De ska också informeras om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen. Förskolechefen ansvarar för att sådan information lämnas.

(4 kap. 14 § skollagen)

7. Omfattning och öppettider

Rätt till förskola

Varje fristående verksamhet ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas plats, om inte den kommun där förskoleenheten är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.

Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt ett barn, om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för barnet.

Barnets hemkommun, det vill säga den kommun där barnet är folkbokfört, ansvarar för att barnet erbjuds förskoleverksamhet, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Godkänd verksamhet har rätt till bidrag från barnets hemkommun.

Köregler

Godkänd fristående verksamhet med rätt till bidrag ska följa Eskilstuna kommuns kö- och avgiftsregler. En verksamhet får inte kräva någon form av köavgift av föräldrar. Har förskolan medgetts avsteg från öppenhetskravet enligt 8 kap. 18 § skollagen ska det anges i förskolans dokument. Samtidigt anger diskrimineringslagen (2008:567) att barn som söker till en verksamhet inte får diskrimineras. Urvalet ska göras på de grunder som skollagen godkänner (8 kap 19 § skollagen).

Verksamhetens rutiner för hantering av egen kö, inskrivning och uppsägning av barn ska finnas på förskolan och vara tillgängliga vid tillsyn.

Förskolan får inte kräva någon form av köavgift eller avgift utöver maxtaxan av föräldrar. Undantag är en symbolisk avgift om förskolan drivs som ekonomisk förening.

Allmän förskola

Barn ska från och med höstterminen det året barnet fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året om inte annat följer av 5-7 §§. Verksamheten ska vara avgiftsfri

Allmän förskola kan bedrivas inom ramen för den ordinarie förskolan men kan också organiseras som separat verksamhet i egna lokaler. Huvudman för en fristående förskola är skyldig att inom ramen för sin verksamhet tillhandahålla allmän förskola för de barn som är inskrivna i förskolan.

Övergång till skola

Fristående huvudman kan erbjuda förskoleklass under förutsättning av att huvudmannen medgetts godkännande för denna utbildning (2 kap. 5 § skollagen).

Öppettider

Förskola ska kunna tillhandahållas alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton inom ramtiden kl. 06.30-18.30. Ramtiden är den maximala öppettid en verksamhet ska kunna erbjuda och en förälder kan inte kräva öppettider utöver det.

Verksamheten får stänga för planering, fortbildning eller kompetensutveckling högst fyra dagar per år och för annan ledighet högst fyra veckor per år. De fristående förskolorna ska sträva efter att samarbeta under stängning för att möta föräldrars behov av omsorg för sina barn.

Huvudman och föräldrar kan komma överens om kortare öppettider eller semesterstängt under förutsättning att alla föräldrars behov har beaktats. Föräldrars förändrade behov av omsorgstid inom ramtiden ska mötas omgående och kontinuerligt följas upp av huvudmannen.

Huvudmannen ska i sitt informationsmaterial/webbplats ange kommunens regler för ramtiden och att föräldrar har rätt till omsorg inom denna tid om behov finns. Har huvudmannen en hemsida för verksamheten ska denna information även läggas ut där.

Krav på öppenhet

Varje fristående förskola ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola, om inte den kommun där förskoleenheten är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.

De fristående förskolorna har skyldighet att följa Eskilstuna kommuns Kö- och avgiftsregler.

Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt ett barn, om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för barnet enligt 8 kap. 23 § andra stycket. (8 kap. 18 § skollagen)

Öppenhetskravet innebär att en förskolas stadgar eller liknande inte får diskriminera enskilda barn eller grupper av barn.

Skollagens möjlighet för avsteg från öppenhetskravet gäller följande två situationer.

1. Kommunstyrelsen kan medge undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär (8 kap. 18 § skollagen). Huvudmannen ska i dessa fall ansöka om ett generellt avsteg från öppenhetskravet samt motivera på vilket sätt verksamhetens karaktär förutsätter ett sådant avsteg. Avsteg kan exempelvis beviljas för företag som ordnar förskola för sin personal, för föräldrakooperativ och flerfamiljssystem som i sin organisation förutsätter att föräldrar deltar aktivt med insatser i form av exempelvis städning, matlagning och arbete i barngrupp.
2. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt ett barn om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för barnet (8 kap.18 § skollagen).

Inskrivning av barn

Överenskommelse om att ett barn ska börja i en fristående förskola ska alltid göras skriftligen mellan huvudmannen och barnets vårdnadshavare. På denna överenskommelse ska datum anges för när barnet faktiskt påbörjar sin placering i verksamheten.

Överenskommelsen ska sparas i original på förskolan och finnas tillgänglig vid tillsyn.

Huvudmannen ansvarar för att kontrollera föräldrars rätt till förskola och att inskrivnings- och utskrivningsdatum är korrekta. Huvudmannen ansvarar själv för inskrivning och uppsägning av barn i verksamheten genom kommunens gemensamma webbsystem. Rätt antal inskrivna barn ska vara registrerade senast den 9:e för utbetalning av skolpeng den 20:e varje månad. Huvudmannen är ansvarig för att underlag för bidrag är korrekt. Se Eskilstuna kommuns resursfördelningsmodell på eskilstuna.se/fristaende för vidare information.

Uppsägning av plats

Barnets vårdnadshavare ska säga upp platsen skriftligen och på uppsägningsblanketten ange barnets sista närvarodag. Uppsägningen ska skrivas under av huvudmannen och vårdnadshavaren och sparas på förskolan i original. Vårdnadshavarens uppsägningstid är två månader.

Huvudmannen ska säga upp en plats som stått outnyttjad i en månad. Kopia på huvudmannens beslut att säga upp platsen ska skickas till vårdnadshavaren. Undantag kan göras från denna regel på grund av medicinska skäl. Bedömning och beslut om undantag fattas av Eskilstuna kommuns utbildningsinspektion. Kommunen kan finansiera en plats i fristående förskola som sammanhängande stått outnyttjad i högst fyra veckor.

8. Bidrag

En huvudman som godkänts enligt 2 kap. 5 § skollagen har rätt till bidrag från ett barns folkbokföringskommun (8 kap. 21 – 24 §§ skollagen).

En huvudman har under samma förutsättningar rätt till bidrag från den kommun där barnet stadigvarande vistas i enlighet med 29 kap. 2 § skollagen. Bidrag från Eskilstuna kommun utgår för barn som är inskrivna i enlighet med dessa riktlinjer och som är folkbokförda i kommunen.

Bidragets storlek

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje barn vid förskoleenheten. (8 kap. 21 § skollagen)

Grundbelopp avser ersättning för

- Omsorg och pedagogisk verksamhet,
- Pedagogiskt material och utrustning,
- Måltider,
- Administration,
- Mervärdesskatt, och
- Lokalkostnader.

(8 kap. 22 § skollagen)

Bidragets storlek, d.v.s. ersättningsnivån per barn, beslutas av kommunstyrelsen varje år. Se eskilstuna.se/fristaende för aktuell skolpeng.

Rutiner för utbetalning av bidrag lämnas till verksamheten i samband med beslut om ”Godkännande och rätt till bidrag”. Inloggningsuppgifter tillhandahålls först när den fristående verksamheten uppfyller samtliga krav i godkännandet och kan rapportera barn för placering och måste ske inom ett år från det beslut togs om ”Godkännande och rätt till bidrag”.

Förutsättning för att bidrag ska utgå är att huvudmannen innehar F-skattebevis och har arbetsgivarregistrering.

Bidrag utgår endast för pågående verksamhet.

I samband med en konkurs kan bidrag utbetalas till konkursförvaltare för de dagar då konkursförvaltaren bedrivit verksamheten. En förutsättning för utbetalning av bidrag är att konkursförvaltaren anmält sitt övertagande av huvudmannen till kommunens utbildningsinspektion.

Tilläggsbelopp

Tilläggsbelopp kan sökas för barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för ett barn i behov av särskilt stöd, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. (8 kap. 23 § skollagen)

9. Entreprenad

Enskilda huvudmän får enligt bestämmelserna i detta kapitel med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med enskild fysisk eller juridisk person om att utföra uppgifter inom utbildningen (...) enligt denna lag (entreprenad).

De bestämmelser som finns för en utbildning (...) enligt denna lag ska med de undantag som anges i detta kapitel gälla även vid entreprenad.

Inom förskolan (...) får uppgifter överlämnas på entreprenad. (23 kap. 1 o 2 §§ skollagen).

Utbildningen som helhet kan inte läggas på entreprenad.

För de uppgifter som läggs på entreprenad ska entreprenören ha anställd personal i enlighet med dessa riktlinjer.

Huvudmannen ansvarar för att den som ska bedriva uppgifter på entreprenad uppfyller samma krav som skollagen och dessa riktlinjer ställer på huvudmannen. En huvudman ska också försäkra sig om att de uppgifter som lagts på entreprenad genomförs i enlighet med de nationella styrdokumentet och kommunens riktlinjer.

En enskild huvudmans ansvar och skyldighet kvarstår för den del av utbildningen som läggs på entreprenad och förskolechefens ledningsansvar gäller även för den del som läggs på entreprenad.

En huvudman ansvarar för uppföljning och utvärdering av förskolans verksamhet inklusive de uppgifter som lagts på entreprenad. Uppföljning och utvärdering av uppgifter som lagts på entreprenad ska särredovisas i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

En huvudman ska omgående lämna skriftlig information till den kommunala utbildningsinspektionen om att uppgifter inom utbildningen lämnats på entreprenad. Information ska gälla vem som ska utföra uppgifterna på entreprenad och vilka uppgifter som ska utföras på entreprenad. Huvudmannen ska också lämna information om hur huvudmannen försäkrat sig om att utbildningens uppgifter kommer att utföras i enlighet med skollagen och dessa riktlinjer.

Information och kopia på avtalet ska lämnas till kommunens utbildningsinspektion senast vardagen efter att ett avtal har träffats mellan huvudmannen och den som av huvudmannen medgetts utföra uppgifter i utbildningen.

Uppdragsbeskrivning för de uppdrag som lämnats på entreprenad och huvudmannens avtal med entreprenören ska kunna uppvisas vid tillsyn.

Tillsyn ska kunna genomföras av de uppgifter inom utbildningen som lämnats på entreprenad. Tillsynen får inte försvåras på grund av att utbildning lämnats på entreprenad.

Avtal mellan huvudmän och entreprenörer upphäver inte skollagens bestämmelser och dessa riktlinjer.

10. Tillsyn

Allmänt

Eskilstuna kommuns utbildningsinspektion utövar tillsyn, på uppdrag av kommunstyrelsen i kommunen, över fristående förskolor.

(26 kap. 4 § skollagen)

Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäcks vid granskningen.

(26 kap 2 § skollagen)

Det övergripande syftet med tillsyn är att höja kvaliteten i den verksamhet som granskas. Vid tillsynen får det allmänna insyn i verksamheten. Tillsyn kan genomföras både förannmält och oanmält.

En tillsynsmyndighet har för sin tillsyn rätt att på plats granska sådan verksamhet som står under dess tillsyn. Tillsynsmyndigheten har i den omfattning det behövs för tillsynen rätt att få tillträde till de byggnader, lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten.

(26 kap. 6 § skollagen)

Den vars verksamhet står under tillsyn enligt denna lag är skyldig att på tillsynsmyndighetens begäran lämna upplysningar samt tillhandahålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen.

(26 kap. 7 § skollagen)

Tillsynen omfattar även de uppgifter som lagts på entreprenad. Kontroll görs av avtal gällande de uppgifter som lagts på entreprenad, entreprenörens utförande av uppgifterna och hur en entreprenör uppfyller krav för godkännande.

I tillsynen ingår att ta emot och utreda synpunkter/anmälningar från föräldrar eller medborgare.

Ingripanden vid tillsyn

Om det vid tillsyn framkommer brister i verksamheten utifrån skollagen och dessa riktlinjer kan kommunstyrelsen besluta om ingripande i form av anmärkning, föreläggande, återkallelse eller tillfälligt verksamhetsförbud eller under vissa förutsättningar även avstå från ingripande.

Föreläggande

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som är uppgiftsskyldig enligt 26 kap. 7 § första stycket eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 26 kap. 7 § andra stycket att fullgöra sin skyldighet.

(26 kap. 8 § skollagen)

En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman (...) att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

(26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande enligt detta kapitel får förenas med vite.

(26 kap. 27 § skollagen)

Anmärkning

En tillsynsmyndighet får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman (...) en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten.

(26 kap. 11 § skollagen)

Avstående från ingripande

En tillsynsmyndighet får avstå från att ingripa om

1. överträdelsen är ringa,
2. den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller
3. det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

(26 kap. 12 § skollagen).

Återkallelse av godkännande

En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag om

- ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och/eller
- missförhållandet är allvarligt.

(26 kap. 13 § skollagen)

Tillsynsmyndigheten får besluta att ett beslut om återkallelse ska gälla trots att det inte har vunnit laga kraft.

(26 kap. 16 § skollagen)

Tillfälligt verksamhetsförbud

Om det är sannolikt att ett beslut om återkallelse enligt 26 kap.13 § skollagen (...) kommer att fattas, och beslutet inte kan avvaktas med hänsyn till allvarlig risk för barnens eller elevernas hälsa eller säkerhet eller av annan särskild anledning, får tillsynsmyndigheten förbjuda huvudmannen att tills vidare, helt eller delvis, driva verksamheten vidare.

Beslut enligt första stycket gäller omedelbart, om inte annat beslutas och får gälla i högst sex månader.

(26 kap. 18 § skollagen)

Överklagande av beslut

Följande beslut kan överklagas genom förvaltningsbesvär (28 kap. 5 § skollagen):

- Godkännande att bedriva fristående förskola.
- Rätt till bidrag.
- Återkallande av godkännande.
- Vitesföreläggande.
- Tillfälligt verksamhetsförbud.

Kommunstyrelsens beslut följs av en anvisning om hur ett beslut kan överklagas.

Ett beslut ska överklagas skriftligt. Av skrivelsen ska framgå vilket beslut som överklagas och den ändring av beslutet som klagande begär.

Överklagandet ställs till förvaltningsrätten men ges in till Eskilstuna kommuns utbildningsinspektion. Överklagandet måste inkomma *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om överklagandet har kommit in för sent ska kommunens utbildningsinspektion som huvudregel avvisa det. Om överklagandet inte avvisas ska densamme överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till förvaltningsrätten.

Omprövning

Om kommunstyrelsen på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning finner att ett beslut är uppenbart oriktigt är densamme skyldig att ompröva sitt beslut. En förutsättning är dock att ändringen kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Skyldigheten gäller även om beslutet överklagas, såvida inte klaganden begär att beslutet tills vidare inte ska gälla (inhibition), se nedan.

Skyldigheten gäller inte om kommunstyrelsen har överlämnat handlingarna i ärendet till förvaltningsrätten eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot att Kommunstyrelsen ändrar beslutet.

Ett överklagande faller om kommunstyrelsen ändrar beslutet så som klaganden begär.

Inhibition

I de fall då beslut ska gälla omedelbart kan en huvudman begära inhibition, d.v.s. yrka att kommunstyrelsens beslut tills vidare inte ska gälla. Yrkandet kan ställas direkt till förvaltningsrätten.